

Stöd till enskilda att hantera sin egen ekonomi i Borås Stad

Stadsrevisionen. Borås

Rapportsammandrag

2019-03-18

20
19

Stadsrevisionen granskade under 2016 Borås Stads arbete med hemlöshet och sociala boendelösningar. I granskningen konstaterades att Borås Stads stöd till enskilda att hantera den egna ekonomin minskat i omfattning. Bl.a. konstaterades att biståndsinsatsen förmedling av egna medel minskat sedan 2014. Brister i samordning, samverkan och helhetssyn medförde att det fanns risk för övervältringseffekter och att enskilda inte fick sina behov tillgodosedda. Förhållandena bedömdes som ett avsteg gentemot Kommunfullmäktiges målsättning för området som anges i programmet mot hemlöshet.

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads arbete med stöd till enskilda att hantera den egna ekonomin. Syftet är att med utgångspunkt i 2016 års granskningsresultat granska om Borås Stads arbete inom området är ändamålsenligt.

Granskningsresultaten bekräftar i allt väsentligt slutsatserna i 2016 års granskning. Biståndsinsatsen förmedling av egna medel har fortsatt minska under 2017 och 2018 och samordning, samverkan och helhetssyn inom området är fortsatt bristfällig.

Samtidigt har Kommunfullmäktiges mål inom området förtydligats under 2017. Möjligheten att under en period ge förmedling av egna medel som ett stöd att hantera den egna ekonomin ska öka. Detta gäller t.ex. personer som väntar på att få en förvaltare eller en god man och utgör en förutsättning för kvarboende. Fler och ökade möjligheter till att få stöd för att hantera sin ekonomi behöver tas fram som komplement till förmedling.

Förmedling av egna medel i Borås Stad

Biståndsinsatsen förmedling av egna medel beviljas av Försörjningsenheten vid Arbetslivsförvaltningen.

Granskningen visar att biståndet har varit föremål för ett förändrat arbetssätt sedan flera år tillbaka. Följden har blivit att antalet förmedlingsärenden har minskat med cirka 87 % mellan åren 2014-2018. Vid utgången av 2018 finns 32 pågående förmedlingsärenden vid Arbetslivsförvaltningen. Under 2018 har förvaltningen beviljat två bistånd om förmedling av egna medel. Försörjningsenhetens rutin för förmedling av egna medel anger att förmedling ska beviljas restriktivt.

Granskningen visar fortsatt att Arbetslivsnämnden inte har antagit några egna mål eller riktlinjer för verksamheten som avser förmedlingsbistånd. Frågan har inte heller behandlats i nämnden någon gång under 2017 eller 2018. Förändringen av arbetssättet hos Arbetslivsförvaltningen avseende biståndet förmedling har inte samverkats med andra förvaltningar. Detta har i vissa fall inneburit en övervältring av uppgifter från Arbetslivsförvaltningen till andra förvaltningar som arbetar

med samma målgrupp. Intervjuade i granskningen uppger att förhållandena vid flera tillfällen inneburit att enskilda hamnat i en svår ekonomisk och/eller social situation som skulle kunnat undvikas.

Stadsrevisionens bedömning är att den målsättning som anges i Kommunfullmäktiges program mot hemlöshet inte återspeglas i de rutiner och arbetssätt som finns för verksamheten vid Arbetslivsförvaltningen. Av Kommunfullmäktiges mål framgår att det ska finnas ökade möjligheter att under en period ge förmedling av egna medel. Förhållandena som framkommer i granskningen visar att möjligheterna istället fortsatt minskar.

Stadsrevisionen bedömer att den lokala styrdokumentationen och det arbetssätt som finns för verksamheten behöver revideras och analyseras i förhållande till antagna styrdokument från Kommunfullmäktige. Arbetslivsnämnden behöver säkerställa att arbetet med förmedling av egna medel bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges målsättning och intentioner.

Jämförelser med andra kommuner

Jämförelser med andra kommuner visar att beviljade bistånd av förmedling av egna medel i Borås Stad ligger i närheten av de kommuner som helt valt att ställa om biståndsinsatsen till förmån för andra stödformer och inte arbeta med förmedling av egna medel alls. Samtidigt visar jämförelser av förekomsten av godmanskap att Borås Stad har lägst antal personer med god man per 1000 invånare av samtliga jämförelsekommuner och under genomsnittet för kommungruppen större städer. Förhållandena medför enligt Stadsrevisionens bedömning att utbudet av stöd till enskilda att hantera sin egen ekonomi riskerar att vara väsentligt mindre i Borås Stad jämfört med liknande kommuner i övriga Sverige.

Stadsrevisionen bedömer i ljuset av ovan att det finns risk för att en jämförelsevis stor grupp personer i staden inte får sina behov av stöd med att hantera den egna ekonomin tillgodosedda. Överförmyndarnämnden behöver enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra orsakerna till varför antalet personer med god man är väsentligt lägre i Borås Stad än i andra jämförbara kommuner.

Samverkan

Granskningen visar fortsatt att arbetet med stöd till enskilda att hantera den egna ekonomin bedrivs av flera olika nämnder och förvaltningar. Viss samverkan har inletts inom ramen för Individ- och familjeomsorgsnämndens samarbetsuppdrag avseende sociala bostäder.

Det finns dock ingen formaliserad samordning eller samverkan som avser mål, syfte, arbetssätt, vilka ytterligare insatsformer

som behövs eller hur Kommunfullmäktiges mål inom området ska kunna nås. Granskningen visar att berörda förvaltningar har olika synsätt på godmanskap, förmedling och vilka insatser inom området som behövs i bl.a. boendestödjande och vräkningsförebyggande syfte.

Stadsrevisionens bedömning är att frågans komplexitet medför att behovet av samverkan och samordning är stort om berörda nämnder ska kunna hantera frågan på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till Kommunfullmäktiges målsättning. Stadsrevisionen bedömer att samordning, samverkan och samsyn inom området är bristfällig. Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett särskilt uttryckt ansvar att arbeta med samordning och samsyn i Kommunfullmäktiges Program mot hemlöshet. Nämnden behöver tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa en ändamålsenlig samordning, samverkan och samsyn inom området.

Sammanfattande bedömning

Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att den målsättning som anges i Kommunfullmäktiges program mot hemlöshet inte uppnås. Arbetslivsnämnden behöver säkerställa att arbetet med förmedling av egna medel bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges målsättning och intentioner. Överförmyndarnämnden behöver klargöra orsakerna till varför antalet personer med god man är väsentligt lägre i Borås Stad än i andra jämförbara kommuner.

Granskade förvaltningar har olika synsätt på godmanskap, förmedling och vilka insatser inom området som behövs i bl.a. boendestödjande och vräkningsförebyggande syfte. Bristande samordning och samverkan medför övervältring av arbetsuppgifter och att enskilda riskerar att inte få sina behov av stöd med att hantera den egna ekonomin tillgodosedda med negativa följdverkningar både för den enskilde och för Borås Stad.

Stadsrevisionen bedömer det som väsentligt att berörda nämnder säkerställer en ändamålsenlig samverkan och samordning som syftar till att Kommunfullmäktiges mål inom området kan nås.

Granskningsresultaten bekräftar i allt väsentligt slutsatserna i 2016 års granskning. Sammantaget bedömer Stadsrevisionen att arbetet i Borås Stad med stöd till enskilda att hantera den egna ekonomin inte är ändamålsenligt.

BORÅS
STAD

Stadsrevisionen

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 54 **e-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se